

DZIAŁ XIV. INWESTYCJE I ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

1. Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne (wyrażone wyłącznie w cenach bieżących) dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, udoskonalenia gruntów oraz od 1995 r. inwentarz żywności (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

W przypadku ujemnych różnic kursowych walut suma nakładów na poszczególne grupy rodzajowe może być większa od nakładów na środki trwałe ogółem.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np. budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

CHAPTER XIV. INVESTMENTS AND FIXED ASSETS

General notes

1. Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays (expressed in current prices only) are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and premises as well as civil engineering works), of which, among others, construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and other equipment),
- transport equipment,
- others, i.e., irrigation and drainage, improvements to land as well as, since 1995, livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (included exclusively in data expressed at current prices), except for interests not included in outlays on fixed assets by units that apply International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005.

In the case of foreign exchange losses of currencies sum of outlays on particular groups of assets may exceed the total value of outlays on fixed assets.

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections and divisions of the NACE rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections and divisions according to the criteria of structure destination (concerning, e.g. residential buildings and premises, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Nakłady inwestycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

3. Wartość nakładów inwestycyjnych od 1999 r. poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób (do 1998 r. – niezależnie od liczby pracujących) oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób (do 1998 r. – powyżej 5 osób) – opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób (do 1998 r. – do 5 osób), gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo: mieszkaniowe, rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) oraz budownictwo sakralne – ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytku. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytku w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

4. Podziału nakładów inwestycyjnych według podregionów i powiatów dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji inwestycji.

5. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku, składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują:

- wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529),
- prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2019, poz. 351, z późniejszymi zmianami).

Investment outlays on public roads, streets and squares has been included in the section “Transportation and storage”.

3. The value of investment outlays since 1999 incurred by:

- legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons (until 1998 – regardless of the number of employees) as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons (until 1998 – more than 5 persons), was compiled on the basis of statistical reports,
- legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons (until 1998 – up to 5 persons), private farms in agriculture as well as the value of outlays on private residential construction and private recreational construction (not adapted for permanent residence) and on sacral construction was estimated.

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., do not include the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

4. The division of investment outlays by subregions and powiats was made on the basis of the actual location of the investment.

5. Fixed assets include assets components and other objects completed and ready with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, irrigation and drainage, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise and co-operative right to non-residential (of utility character) premises.

Data regarding fixed assets do not include:

- value of land recognised, since 1 I 1991, as fixed asset, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529),
- right of perpetual usufruct of land regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2019 item 351, with later amendments).

6. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych według stanu w dniu 31 XII 2016 r. należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
  - przed 1 I 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
  - po 1 I 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

Wartość dróg publicznych, ulic i placów zaliczono do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

7. Podziału środków trwałych według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) w układzie podregionów i powiatów dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

6. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The gross value of fixed assets at current book-keeping prices is understood, as of 31 XII 2016:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
  - before 1 I 1995 – the value at replacement prices of September 1994,
  - after 1 I 1995 – the purchase or manufacturing value at current prices;
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 – also revaluation according to fair value.

The gross value at replacement prices was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Minister of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

Value of public roads, streets and squares was included in the section “Transport and storage”.

7. The division of fixed assets by NACE rev. 2 sections by subregions and powiats was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 1 (86). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2018 R. (ceny bieżące)
 INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a IN 2018 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		przemysł industry		budownictwo construction	handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^A trade; repair of motor vehicles ^A	transport i gospodarka magazynowa transport and storage	obsługa ryнку nierucho- mości ^A real estate activities	opieka zdrowotna i pomoc społeczna human health and social work activities
		razem total	w tym przetwórstwo przemysłowe of which ma- nufacturing					
w tys. zł in thousand PLN								
WOJEWÓDZTWO .... VOIVODSHIP	7888381	5408213	4078579	110903	623849	742018	116501	391247
Podregion krośnieński Krośnieński subregion	1179097	658737	488980	29671	65648	193889	15451	112704
Powiaty: Powiats:								
bieszczadzki	34109	8733	1326	350	334	2204	265	1087
brzozowski	75354	19570	15850	8	966	38068	-	12607
jasielski	225808	142245	102932	14984	5803	24648	5525	25412
krośnieński	125345	65318	45941	1212	955	41711	312	9530
leski	26827	14217	472	3	312	6	41	501
sanocki	364072	238202	201662	3473	18627	60913	517	33639
Miasto na prawach powiatu								
City with powiat status								
Krosno	327582	170452	120797	9641	38651	26339	8791	29928
Podregion przemyski .... Przemyski subregion	799524	487610	235759	12531	71792	119394	2641	47920
Powiaty: Powiats:								
jarosławski	257491	158182	93924	10191	33350	25070	829	10601
lubaczowski	47517	23265	8475	49	1358	370	261	7511
przemyski	246455	130714	29543	211	4306	85993	-	19010
przeworski	148885	127903	70566	693	2605	2465	1406	8888
Miasto na prawach powiatu								
City with powiat status								
Przemysł	99176	47546	33251	1387	30173	5496	145	1910
Podregion rzeszowski Rzeszowski subregion	2949946	1929416	1457836	52979	328099	174414	73890	142459
Powiaty: Powiats:								
kolbuszowski	100025	36742	23713	307	20248	7531	30	13483
łańcucki	238840	126374	113595	2244	26962	5303	2833	33762
ropczycko-sędziszowski	293263	247231	222327	10832	1996	13159	16	18565
rzeszowski	938695	766688	718929	15474	44349	34376	496	15097
strzyżowski	76060	15560	12893	248	8699	47222	770	1006
Miasto na prawach powiatu								
City with powiat status								
Rzeszów	1303063	736821	366379	23874	225845	66823	69745	60546
Podregion tarnobrzeski Tarnobrzeski subregion	2959814	2332450	1896004	15722	158310	254321	24519	88164
Powiaty: Powiats:								
dębicki	520052	302793	258449	6146	59606	119056	106	24724
leżajski	150077	84711	22836	289	6002	16074	245	26146
mielecki	1211029	1093184	1039500	1966	35617	46003	7504	12245
niżański	60176	29863	15834	1122	15492	881	758	7524
stałowowlowski	671557	526192	315843	2488	37123	58111	13251	12389
tarnobrzeski	240042	218502	195635	-	2061	13057	682	1515
Miasto na prawach powiatu								
City with powiat status								
Tarnobrzeg	106881	77205	47907	3711	2409	1139	1973	3621

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 2 (87). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2018 R. (bieżące ceny ewidencyjne)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a IN 2018 (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		przemysł industry		budownictwo construction	handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^A trade; repair of motor vehicles ^A	transport i gospodarka magazynowa transport- ation and storage	obsługa ryнку nierucho- mości ^A real estate activities	opieka zdrowotna i pomoc społeczna human health and social work activities
		razem total	w tym przetwórstwo przemysłowe of which ma- nufacturing					
w tys. zł in thousand PLN								
WOJEWÓDZTWO .... VOIVODSHIP	77733851	52969987	35994936	1771197	5625658	2098859	3661734	3681244
Podregion krośnieński Krośnieński subregion	16947110	12633718	4655772	381167	631466	196966	601357	820877
Powiaty: Powiats:								
bieszczadzki	807690	90486	31493	5534	15973	-	14355	15519
brzozowski	572225	241600	196567	18337	41640	54823	14477	152231
jasielski	3377559	2737899	1195337	77320	87533	23728	240612	96758
krośnieński	984581	526947	405868	34677	60796	17825	3167	198387
leski	335862	43129	14820	3072	11352	46	13404	33574
sanocki	7510110	6833510	1395222	29690	146842	46327	110464	85751
Miasto na prawach powiatu City with powiat status								
Krosno	3359083	2160147	1416465	212537	267330	54217	204878	238657
Podregion przemyski Przemyski subregion	6513580	3898247	2603067	128012	634224	213218	300148	680788
Powiaty: Powiats:								
jarosławski	2787397	2166906	1338435	73539	167794	45283	61802	144416
lubaczowski	681906	126423	116969	1614	133551	12146	21157	164396
przemyski	385501	132558	129200	8006	28740	82972	288	31558
przeworski	1023902	701767	633292	24643	78825	30589	39530	64762
Miasto na prawach powiatu City with powiat status								
Przemysł	1634874	770593	385171	20210	225314	42228	177371	275656
Podregion rzeszowski Rzeszowski subregion	24997272	14258535	10750025	794199	2772172	1013623	1993686	1360174
Powiaty: Powiats:								
kolbuszowski	884422	449981	428417	16852	187173	14847	15710	59108
łańcucki	1983503	1342340	1202762	25821	181198	23474	27894	87723
ropczycko-sędziszowski	2134658	1822466	1747287	54253	119767	40519	18014	51098
rzeszowski	5642696	3263816	3158077	194037	766194	736826	67724	153947
strzyżowski	442068	184613	168093	6898	109846	32180	10752	25049
Miasto na prawach powiatu City with powiat status								
Rzeszów	13909925	7195319	4045389	496338	1407994	165777	1853592	983249
Podregion tarnobrzeski Tarnobrzeski subregion	29275889	22179487	17986072	467819	1587796	675052	766543	819405
Powiaty: Powiats:								
dębicki	5880361	4525866	4232461	147655	409779	371154	83462	101244
leżajski	2395517	2049447	1026390	16269	64217	18449	31041	95262
mielecki	10871125	7849820	7008963	38441	501597	81100	188503	165231
niżański	420603	199566	134334	29463	76786	1563	13146	61859
stałowowlowski	5283348	4243035	2613930	120942	350435	39246	178880	166091
tarnobrzeski	2888111	2539415	2480769	4171	102306	137971	17722	37593
Miasto na prawach powiatu City with powiat status								
Tarnobrzeg	1536824	772338	489225	110878	82676	25569	253789	192125

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.